

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 48 (6316)

• Otrdien, 1992. gada 14. jūlija

• Cena 2 rubl. (kroskos)

ZIŅAS

Sīkie biznesmeņi beidzot apjautuši, ka Preiļos ir tirgus, kur var tīri labi realizēt Polijā, Turcijā un citās valstīs dabūto preci. Tālab jau nedēļas divas te tirgojas gan ar rūpniecības precēm, gan ar alkoholiskajiem dzērieniem. Krāslavieši savukārt Preiļu tirgū atraduši noiesavam sviestam, kuru viņi te pārdeva par 120 rubļiem kilogramā.

Kā «Novadnieku» informēja pagasta valdes priekšsēdētājs Jonāns, Aglonā šovasar vasarnieku esot mazāk nekā citus gadus, jo dzīves dārdzība ienesusi savas korekcijas. Sava nozīme esot arī politiskajiem motīviem. Vēl pagasta vadītājs pastāstīja, ka uzsākts bazilikas kapitālais remonts — tiks nomainīts jumts, augstāk pacelti zvani, turpinās teritorijas rekonstrukcija. Pagasta valdei radusies problēma — kur izmīlināt 65 ģimenes, kas dzīvo četrus daudzdzīvokļu namos, kurus pēc projekta paredzēts nojaukt.

Preiļu pilsētas valde saņēmusi iesniegumu par luterāņu draudzes nama atdošanu. Iesniegums savā ziņā ir savdabīgs, jo tiek prasīta nevis kompensācija par bijušo luterāņu baznīcu, bet gan pats nams. Varbūt tas izskaidrojams ar to, ka luterāņu draudze zina: pēc projekta notiek nevis vecās baznīcas ēkas nojaukšana, bet gan tikai rekonstrukcija. Tad iznāk, ka sporta zāle ir nevis no jauna uzcelta, bet izveidota uz vecās ēkas pamata. Cita starpā — tas republikā nav vienīgais tāds gadījums, kad dokumentāri nav fiksēta jauna celtniecība. Un tagad šīs ēkas pieprasa bijušie īpašnieki.

Preiļu universālveikalā sarucis rūpniecības preču daudzums, precizāk — ļoti reti parādās jaunas preces. Šo situāciju

Preiļu patērētāju biedrības valdes priekšsēdētāja O. Kukore izskaidro ar to, ka varot iepirkt tikai tādas preces, ko iespējams iztirgot trijās dienās. Uzņēmumi preces piedāvājot, bet tirgotājiem neesot naudas, par ko tās iepirkt, jo banka jau mēnešus četrus īsternīna kredītus nedod. Bet ražotāji prasa iepriekšēju samaksu.

Notikusi kārtējā «Latvijas faktu» organizētā aptauja, kuras mērķis bija uzziņāt mūsu domas par stāvokli republikā un iedzīvotāju attieksmi pret gan pret valdību, gan masu informācijas līdzekļiem. Gandrīz visi aptaujas dalībnieki negatīvi novērtējuši Latvijas valdības (sevišķi — Godmaņa kunga) ekonomisko politiku, iebilduši pret krievu armijas uzturēšanu mūsu valsts teritorijā. Un vēl — visi, protams, ir nemierā ar pašreizējo cenu politiku.

«Baltijās bērnu balsis» Cēsis piedalījās «Ceiruļeits», kurš kopā ar Upītes folkloras kopu šeit pārstāvēja Latgali. Bērni pabija Kārļa Skalbes muzejā Vecpiebalgā, Araišu ezeplī un citviet. Koncertēja daudz, bet pati sirsniņākā uzstāšanās bija pie slimnīcas. Kopējais iespaids — kolosāls. Ja viss izdosies, «Ceiruļeits» domā uzstāties arī Ventspilī.

Ar izstādi «Latgales tautas tērps» darba sezonu beidzis Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs. Tas — par ekspozīcijām. Bet muzeja darbinieces turpina zinātnisko ekspedīciju Preiļu pagastā.

J. Raiņa Jasmuižas muzejs joprojām jūs aicina uz keramiķu Šķirmantu darbu izstādi, turpina iepazīstināt ar Tautas dzejnieka dzīvi un literāro darbību. Šovasar muzeja apmeklētāju vidū ir bijuši tautieši no Austrālijas, Nīderlandes, ASV, Francijas.

Atsaucieties, kam labas sirdis

Kad Inesei Jokstei bija septiņi gadi, kādā avārijā meitene ieguva nopietnas traumas. Viņa pārcietusi divas operācijas, kuras nedeva vajadzīgo efektu. Tagad Inesei jau sešpadsmit, viņa varētu kļūt par sabiedrībai noderīgu cilvēku, taču meiteni joprojām savās nepielūdzamajās ķēnās tur traumas sekas. Viņas veselības stāvokli var uzlabot sarežģīta operācija, ko ar sekmēm veic Kanādā. Tam vajadzīgi 20 000 ASV dolāru.

Meitenes vecāki lūdz palīdzību šīs summas savākšanā. Var ziedot arī Latvijas rubļus. Adresēt rajona žēlsirdības biedrībai, konta Nr. 000700528 LB Preiļu nodaļā, ar norādi — Ineses Jokstes ārstēšanai.

Mežos plosās ugunsgrēki

Ilgstošā sausuma dēļ palielinājusies ugunsbīstamība, un vairākās republikas vietās izcelušies lieli meža ugunsgrēki (kā svētdien Latvijas TV izteicās valsts ministrs J. Diņevičs, iespējama arī ļaunprātība, tas ir — tīša aizdedzināšana). Mežs lielās platībās deg Kolka apkaimē, Ādažu tuvumā un citviet.

Diemžēl ugunsnelaime nav gājusi secen arī Preiļu rajonam. Ceturtdien aizdegās Ašenieku purvs — apmēram 1,5 hektāru platībā. Piektdien liesmas un kādu brīdi izdevās pieslāpēt, taču sestdien uguns uzliesmoja atkal. Naktī no piektdienas uz sestdienu sāka degt jaunaudze Stekos — apmēram 70 hektāru platībā. Kā «Novadnieku» informēja rajona TDP priekšsēdētājs I. Muzikants, vakarrīt uguni šajās vietās vēl nebija izdevies pievarēt.

Lai cīnītos pret ugunsgrēkiem mežos, aktīvi darbojas operatīvais štābs rajona TDP priekšsēdētāja vietnieka I. Meluškāna vadībā. Uguns apkarošanā iesaistījies zemessargu 35. bataljons, lielu palīdzību sniedz uzņēmumi un organizācijas, iedzīvotāji, policija. Pēc policijas aicinājuma sestdien uz katru ugunsnelaimes piemeklēto vietu no Preiļiem izbrauca 50-60 cilvēku lielas grupas. Dzēst meža ugunsgrēkus devušies arī livānieši. Gan ar tehniku, gan citādi palīdz Preiļu siera rūpnīca, «Ražība», citi Preiļu un Livānu uzņēmumi.

I. Muzikants informēja, ka šajās dienās (vakar vai šodien) notiks rajona TDP valdes sēde, kurā tiks apspriesta situācija mežos. Uzņēmumos un organizācijās paredzēts ieviest dežūras, lai varētu operatīvi reaģēt uz katru ziņu par ugunsgrēku izcelšanos, organizēt avārijas brigādes. Iespējams, ka valde sakarā ar palielināto ugunsbīstamību pieņems lēmumu uz laiku aizliegt ieiet rajona mežos, bet policijai tiks uzdots kontrolēt šī lēmuma izpildi.

P. Pizetis

Lasītāji — par Preiļu rajona likvidēšanu

No «Novadnieka» telefonaptaujas

V. Spruksta, Sīkukalna pagasts:

— Pašreiz Preiļu rajonu likvidēt nevajag. Sākas privatizācija, būs jākārto daudz dokumentu. Ja mums tas viss būs jākārto Madonā vai Rēzeknē, uz mums neviens pat virsū neskatīsies — būsīm taču «svešzemnieki». Un tā tas būs arī daudzās citās lietās. Lai iejustos citā vidē, šoreiz — citā administratīvi teritoriālajā vienībā, ir jāpaiet ilgām laikam. Pašreizējā ekonomiski politiskajā situācijā to izdarīt vēl grūtāk. Tāpēc esmu par Preiļiem — tomēr tuvāk un pierasts.

P. Liepnieks, Jersikas pagasts:

— Man personīgi ir vienalga. Ērtāk bija, kad pastāvēja Livānu vai Krustpils rajons. Ņemot vērā attālumu, liekas, ka Daugavpils ir izdevīgāka.

Turku pagasta iedzīvotājs (uzvārdu lūdza neminēt):

— Esmu pret Preiļu rajona likvidēšanu. Šajos grūtajos laikos izbraukāt uz Daugavpili nav iespējams. Varbūt veidot pilsētu (domāti Livāni) ar lauku teritoriju?

S. Andiņš, Aglona:

— Likvidēt nevajag. Uz Daugavpili tāla braukāšana. Agrāk, brīvās Latvijas laikos, visādu darīšanu bija mazāk, daudz ko varēja atrisināt uz vietas. Tagad uz vietas kaut ko izlemt vēl ir grūti. Tāpēc uzskatu, ka administratīvi teritoriālā reforma jāveic tad, kad pilsētas un pagasti būs tiktāl nostiprinājušies, ka varēs darboties ļoti autonomi. Strādāju par Aglonas maizes ceptuves vadītāju, un mūsu kolektīvam Preiļu rajona likvidēšana būs neizdevīga, jo var samazināties ražošanas, bet tas nozīmē — nāksies atbrīvot no darba cilvēkus.

Silajāņu pagasta iedzīvotāja (uzvārdu lūdza neminēt):

— Esmu pret. Mums tas ir neizdevīgi. Lai tie kungi Rīgā, kas izprātojuši atkal pārdalīt Latgali, apžēlojas par pensionāriem, lai tas, kurš sadomājis atkal mainīt robežas, padzīvo pie mums un iejūtas vietējo cilvēku lomā.

J. Brencis, Livāni:

— Likvidēt nevajag. Cilvēkiem ir vienalga, kur tas aparāts atradīsies — Preiļos, Livānos vai Daugavpilī. Ja būs Daugavpils rajons un vēl kaut kādas struktūras paliks uz vietām, tad klerku kon-

tingents var kļūt pat lielāks. No tā redzams, kam tas izdevīgi. Veidosies vēl sarežģītāka vairākpakāpju pārvaldes struktūra. Galarezultātā: Daugavpils ierēdņi neko nevarēs pārskatīt no sava zvanu torņa, Preiļi un Livāni pārvērtīsies par galīgu provinci. Palielināsies finansu izdevumi, tai skaitā — sakaru un citu komunikācijas līdzekļu pārkārtošanai. Un maksās ne jau administratīvi teritoriālās reformas autori, bet mēs — nodokļu maksātāji.

Vai mums vienmēr un obligāti jāievēro dogma — visu kā trīsdesmito gadu Latvijā? Ja Preiļu rajona likvidēšana saistīta ar kādiem citiem apsvērumiem, lai dara zināmus konkrētus argumentus (ekonomiskus un politiskus), kāpēc tas nepieciešams, nevis baro ar vispārīgiem spriedelējumiem.

Ja ņemam vērā šodienas realitātes un loģiskas tālākas attīstības tendences, tad ir skaidrs, ka rajona ietekme samazināsies, pārvaldes aparāts saruks un vara pakāpeniski pāries uz pašvaldībām. Arī Livāni būs ar saviem satelītiem, izlīdzināsies ar Preiļiem. Var būt arī Preiļu apriņķis. Kāpēc gan ne? Prātīgs cilvēks vienmēr rīkosies tā, kā to prasa reālie apstākļi.

M. Veita, Preiļi:

— Likvidēt Preiļu rajonu vēl pārāgri. It sevišķi tagad — ekonomiskā un politiskā haosa laikā. Rajons ir mazs un mākslīgi veidots, taču parkārtojumi jāizdara tad, kad būs nostabilizējusies ekonomiskā un politiskā situācija.

A. Lauska, Preiļi:

— Kāpēc jālikvidē Preiļu rajons? Mums nav tik liela alga, lai līdz jauniešiem priekšniekiem-kungiem izbraukātu. Rajonā priekšnieku varbūt patiešām ir par daudz, bet tas nenozīmē, ka tāpēc rajons jālikvidē.

Livānu iedzīvotāja, kura nevēlējās, lai avīzē nosauc viņas uzvārdu:

— Preiļu rajons noteikti jālikvidē. Preiļi Livāniem ir uzkundējušies. Un mums, livāniešiem, no tā jācieš. Tik sliktas apgādes, kā Preiļu rajonā, nav nekur citur. Kāpēc, piemēram, Preiļu rajonā atcēla talonus, pret kuriem varēja iegādāties lētu cukuru? Pie Daugavpils mums noteikti būs labāk. Jauna slota vienmēr labāk slauka.

No H. Litaunieces vēstules «Novadniekam»:

— Ziņa jūsu avīzē par Preiļu rajona likvidēšanu mūsu ģimenē radīja sašutumu. Kāpēc jālikvidē Preiļu rajons? Šajos grūtajos laikos viss ir tik dārgs. Lai risinātu savus jautājumus, cilvēkiem būs jāmēro tāls ceļš uz Daugavpili. Vai likvidēšanas autori zina, cik maksā autobusa

bijete? Tāpēc personīgi es un manu bērnu ģimenes esam kategoriski pret rajona likvidēšanu. Tāpat domā arī mūsu kaimiņi.

Materiālu sagatavoja
Jānis Silickis

Pilsētu savienības sanāksme

Ogrē bija ieradusies Igaunijas un Lietuvas pilsētu savienības pārstāvji, lai kopā ar mājniekiem apsriestu Baltijas valstu pilsētu savienības darbības atjaunošanu. Tāda savienība tika izveidota 1927. gada maijā Rīgā. Trīspadsmit gadu laikā notika piecas konferences, pēdējā 1940. gadā Tallinnā. Tūlīt pēc tam sekoja Baltijas valstu okupācija. Nu pienācis laiks darbību atjaunot.

Sanāksmes dalībnieki izveidoja darba grupu, iekļaujot tajā no katras pilsētu savienības divus pārstāvjus. Darba grupai jāpārskata pirmkārt savienības statūti, darbības programma un jāveic organizatoriskie pasākumi, lai sagatavotu sesto konferenci, kura novembrī notiks Lietuvas Republikas Šilutes pilsētā.

Pēc tam tika apsriesti vairāki likumprojekti, kuros ieskatu sniedza LR MP juridiskās daļas speciālists Krauzes kungs un Ekonomisko reformu ministrijas speciālists Zvejas kungs. Gala rezultātā sanāksmes dalībnieki pieņēma atklātu vēstuli parlamentam un valdībai, kā arī prasību AP deputātiem. Atklātajā vēstulē ietverti sešpadsmit galvenie punkti pilsētu pašvaldību darbības normalizēšanai un nostiprināšanai. Svarīgākie no tiem:

1. Ienākuma nodoklis no iedzīvotājiem 100% jānosaka pilsētai.

2. Ne mazāk kā 40% no peļņas nodokļa, tāpat daļai no ceļa nodokļa jāpaliek pilsētas budžetā.

3. Neatbrīvot jaunizveidotos uzņēmumus, SIA no peļņas nodokļa, atcelt nepamatoti daudzos atvieglojumus un atbrīvojumus nodokļu maksāšanā.

4. Presē regulāri jāsniedz informācija, kādas summas republikā kopumā sastāda sociālais nodoklis, kādas tiek izlietas.

5. Budžeta veidošanu pilnībā nosaka, pamatojoties uz likumu, pašas pilsētas, nav pieļaujama rajona iejaukšanās.

6. Uzskatīt, ka pats galvenais šodien ir energoresursu sagāde, valdībai jānes pilnīga atbildība par to, paaugstinot prasības ministriem. Arī valdībai ir jānodrošina, pie reizes kompensējot starpību starp patiesajām izmaksām un iedzīvotāju maksājumiem. Nepieciešams nekavējoties izveidot valdībai un uz vietām ārkārtejas komisijas no kompetentiem cilvēkiem, kuri ieteiktu, atrastu un liktu lietā pieņemamus variantus.

7. Jāizstrādā konkrēta darbības programma bezdarba samazināšanai un novēršanai, darba vietu radīšanai.

8. Pārejas periodā uz tirgus ekonomiku, lai nodrošinātu iedzīvotāju sociālo aizsardzību, jābūt noteiktam pārtikas preču cenu kontroles mehānismam, izstrādātai kopējai tautsaimniecības strukturpolitikai, ekonomikas nostiprināšanas programmai.

9. Jābūt regulārai analīzei, cik katram mums, katrai ģimenei nepieciešams līdzekļu izdzīvošanai un tam jāpiemēro algas un pensijas.

Tika atbalstīts policijas darbinieku Ogres saieta lēmums veidot pilsētu pašvaldību policiju kā galveno un noteicošo spēku kārtības uzturēšanai pilsētās, atsakoties no pašreizējiem iecirkņu inspektoriem. Jābūt paplašinātai un nostiprinātai kriminālmeklēšanas policijai un pašvaldībām pakļautai pašvaldību policijai. Sanāksmes dalībnieki atbalstīja arī ideju par pašvaldību policijas savienības izveidošanu ar koordinācijas centru Ogrē.

Nākamais pilsētu savienības saiets notiks augusta otrajā pusē.

A. KALNIŅŠ,
pilsētu savienības valdes priekšsēdētājs

Līdz civilizētai valstij mums vēl tālu...

Saruna ar Preiļu rajona finansu inspekcijas priekšnieku P. Stafecki

■ — Stafecka kungs, jūsu vadītā inspekcija pārbauda, cik precīzi iestādes un uzņēmumi, sabiedrības ar ierobežotu atbildību un visi pārējie, kuri nodarbojas ar uzņēmējdarbību, maksā nodokļus valsts budžetā un valūtas līdzekļu veidos. Vai inspektori bieži konstatē pārkāpumus?

— Diemžēl bieži. Daudzi uzņēmumi un privātfirmas cenšas slēpt savus ienākumus, lai budžetā vajadzētu izdarīt mazākus atskaitījumus. Ir arī cita veida pārkāpumi. Vārdu sakot, finansu inspekcija savā veidā formē budžetu un seko, lai tiktu ievērota finansu disciplīna.

Daļā sabiedrības izveidojies nepareizs uzskats, proti — mūsu inspekcijai jāveic valsts kontroliera funkcijas, jāmeklē pārkāpumi grāmatvedības uzskaitē, jāizlāra revīzijas. Bet tā tas nav. Kopš likvidēta tautas kontrole, šāda kontroliera vispār nav. Bet vajadzētu būt. Arī resori ir likvidējuši savus revīzijas aparātus. Tāpēc grāmatvedības revīzijas nenotiek, netiek kontrolēts budžeta izlietojums.

■ — Nosauciet uzņēmumus un privātfirmas, kuras šogad visvairāk pieļāvušas pārkāpumus un samaksājušas vislielāko soda naudu.

— Te var minēt individuālo uzņēmumu «Pārsla». Ārī pagājušajā gadā tam bija uzlikts naudas sods. Pārkāpumi pieļauti arī kooperatīvā «Planett P», paju sabiedrībā «Galēni», SIA «Linga», kooperatīvā Nr. 1.

■ — Vai soda sankcijas, jūsuprāt, ir pietiekami efektīvas un bargas?

— Ārzemēs, jeb kā tagad pieņemts teikt — civilizētās valstīs, par ienākumu apzinātu slēpšanu un nodokļu nemaksāšanu draud cietumsods. Tas patiešām ir efektīvs līdzeklis. Bet pie mums... Pirmkārt, naudas sodi nav lieli. Otrkārt, tos iekasē nevis no vadītāja vai galvenā grāmatveža kabatas, kas patiesībā ir īstenie pārkāpēji, bet gan no uzņēmuma kases. Tāpēc viens otrs nemaz nebaidās no sankcijām. Kaut vai jau minētā «Pārsla».

■ — Kas jūs šobrīd uztrauc visvairāk?

— Tas, ka nav valsts kontroles, netiek kontrolēta algu izmaksa. Uzņēmumi, lai būtu jāmaksā mazāki nodokļi, nepamatoji palielina algas un tādejādi pazemina savu rentabilitāti. Administrācijai tagad ir brīvas rokas, un ne vienmēr šī brīvība tiek izmantota godīgi. Kad nav grāmatvedības kontroles, kad ekonomikā kopumā ir kolektīvos atsevišķi valda juku laiki, priekšniecība bieži vien sev sakāpina algas, bet pārējiem — kas paliek pāri. Pie tam uzņēmumi likvidejas, pārtop par SIA. Arī te ir laba augsne pārkāpumiem. Protams, var jautāt: bet kāpēc klusē cilvēki, kuri strādā šajos uzņēmumos un redz nelikumības? Atbilde ir

vienkārša — vēlas saglabāt savu darba vietu, jo citādi var tikt «reorganizēti» vai citādā veidā atbrīvoti. Pie tam — nav arī kam sūdzēties, jo, kā jau vairākkārt minēju, valsts kontroles praktiski joprojām nav.

Šajos juku laikos vēl lielāks haoss

Pern Preiļu rajona finansu inspekcija veica 101 tematisko pārbaudi valsts un individuālajos uzņēmumos, tirdzniecības organizācijās, sabiedrības ar ierobežotu atbildību. Par pārkāpumiem, ko atklājusi inspekcija, soda naudas veidā budžets saņēma 1 miljonu 132 tūkstošus rubļu. Šogad izdarītas 167 pārbaudes, soda sankcijas — 1 miljons 95 tūkstoši rubļu.

rodas tāpēc, ka likumi par nodokļiem ir ļoti sarežģīti, nereti dažādi skaidrojami, bieži mainās. Pat pieredzējušam speciālistam ir jālauza galva, kā nodokļus pareizi aprēķināt, jāpatur prātā neskaitāmie likumu labojumi un papildinājumi, kuru kļūst arvien vairāk.

Nesen Rīgā mūs konsultēja ASV speciālisti, kuri pastāstīja, ka pie viņiem nodokļu aprēķināšanas kārtība ir vienkārša, likumi nemainās gadiem ilgi. Par mūsu sistēmu viņi sacīja: «Jūs Latvijā gan esat bagāti, ja kooperatīvus to darbības sākumā atbrīvojāt no nodokļiem...».

Kas no tā iznācis, tagad labi redzams. Cerība, ka kooperatīvi peļņu izlietos uzņēmējdarbības paplašināšanai un ražošanas attīstīšanai, nav piepildījies. Kooperatīvi visu peļņu izmantoja algām, bet no ražošanas ne vēsts. Privātuzņēmēji to vien dara kā pērk un pārdod, nevis ražo.

Tagad lauksaimnieki ļoti bargi kritizē valdību. Bet vai tā vajadzētu? Jā, par pienu un gaļu maksā maz, jo cilvēki arī par pašreizējām cenām daudz ko veikalos vairs nevar atļauties nopirkt. Taču lauksaimnieki ir aizmirsuši vienu lietu — viņi valstij nemaksā nodokli. Tā nav nevienā valstī. Arī par zemes izmantošanu noteikta visai nosacīta samaksa, bet jaunsaimnieki no tās vispār ir atbrīvoti.

Visi tik grib dabūt līdzekļus no budžeta, bet kur lai tie tur rodas, ja neviens negrib kārtīgi maksāt nodokļus? Tāpēc arī visu līmeņu budžeti tagad plīst pušu pa visām šuvēm...

■ — Un tomēr. Finansu inspekcijas pienākumi paplašinās. Jums ir tiesības sodīt fiziskās un juridiskās personas par ienākumu apzinātu slēpša-

nu, par atteikšanos pieņemt Latvijas vai Krievijas naudas zīmes. Vai inspektori pilnībā izmanto šīs tiesības?

—Šogad sešos mēnešos esam sastādījuši 12 administratīvos protokolus. Sodiņi 12 valsts uzņēmumu un privātfirmu vadītāji.

Par atteikšanos veikalā vai tirgū pieņemt naudas zīmes var uzlikt naudas sodu līdz 7 tūkstošiem rubļu. Taču sūdzību par šādiem gadījumiem nav bijis.

Pašlaik valdība izskata nolikumu par finansu inspekciju. Būs vēl vairāk tiesību, būs vairāk arī pienākumu. Bet... nereti izveidojas absurda situācija. Piemēram, ar cenām. Mums ir tiesības pārbaudīt cenu pareizību tirdzniecībā. Bet cenas ir brīvas, arī savu piecenojumu tirdzniecība var uzlikt kādu vien vēlas. Tad kāda jēga ir kontrolei un kas mums jākontrolē?

■ — Ar kādām problēmām vēl saskaras jūsu inspektori?

— Aktuāla ir mūsu cilvēku drošība. Nav taču noslēpums — arī pie mums ir mafija, un nevienam negribas pie sevis redzēt finansu inspektoru. Uzskatu, ka, tāpat kā ārzemēs, par finansu inspektoriem vajadzētu strādāt viriešiem, bet pie mums līdz šim finansista specialitāti lielākoties apguva sievietes.

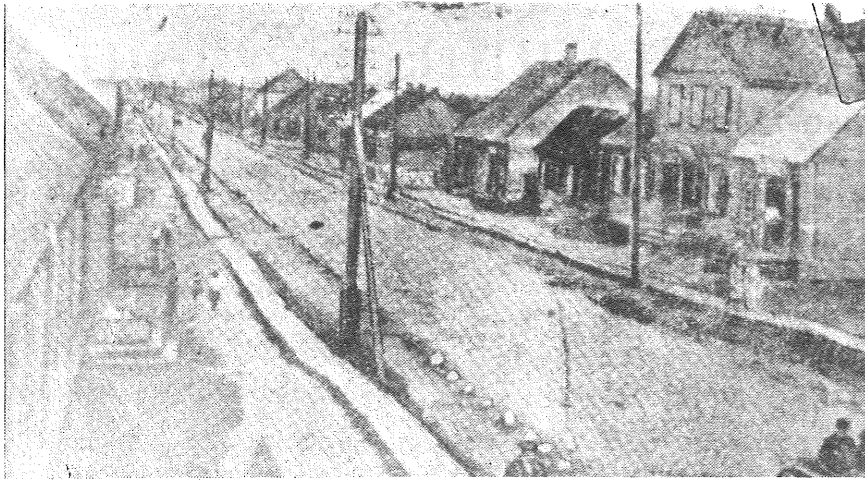
Mēs jūtam, cik nevēlami «viesi» esam uzņēmumos, iestādēs, privātfirmās. Nereti nepatika netiek pat slēpta, sak, ko jūs te meklējat: kā gribu, tā strādāju, kā gribu, tā rēķinu... Ārzemēs pret finansu inspektoru izturas ar cieņu, ne tā kā tagad pie mums.

Latvijā nu visi sākuši gudri runāt, ka budžeta līdzekļi jānovirza labklājības sfērai, savu prasa lauksaimnieki un daudzi citi. Bet naudiņa vispirms ir jāsavāc un ar apdomu jātērē. Man liekas, ka budžeta iestādēs varētu būt mazāk štatu, un tā būs līdzekļu taupīšana. Paju sabiedrībās vajadzētu samazināt grāmatvedības un uzskaites darbinieku skaitu. Arī pašvaldībās administratīvais aparāts ir pārāk plašs un tērē lielus budžeta līdzekļus.

Veidojot jaunu valsti, mēs atkārtotam vecās kļūdas. Bet nereti izdarām jaunas un vēl lielākas. Mēs gribam līdzināties civilizētajām valstīm, bet patiesībā joprojām dzīvojam un strādājam citādāk nekā tur, un tāpēc no šīm valstīm vēl esam pārāk tālu. Piemēram, ārzemēs drīkst brīvi pārbaudīt paša prezidenta ienākumus, un gan prezidentam, gan tautai tā ir pašsaprotama lieta. Tātad valstī patiešām darbojas likumi, kurus ievēro visi. Kad tā būs pie mums, tad daudzas problēmas atrisināsies pašas no sevis.

■ — Paldies par sarunu!

Aina Iljina

IELA GADSIMTA GARUMĀ

Līvāni — pilsēta ar garāko Rīgas ielu Latvijā. Arī šodien tieši šī iela raksturo pilsētu, tāpat kā, teiksim, 1852. gadā, kad miestnā bija 28 sētas un divi mūra krogi: Pasta krogs Dubnas kreisajā kraslā, kur apkalpoja pasta vedējus un valdības ierēdņus un Baltais krogs — pārējiem ceļavīriem, (abi tagadējā Rīgas ielā).

Pēc 1904. gada beigās savāktajiem datiem pilsētā bija 432 ēkas (18 no tām — mūra). «Mājas Viesis» 1898. gada jūlijā rakstīja: «Līvānu miests pēdējā laikā stipri vien uzplaukst. Kur agrāk rēgojās tikai sabrukušas koka mājeles, tur tagad paceļas pat divstāvu mūra mājas. Kur agrāk bija tikai viena pārdošana, tur tagad ir nācis klāt desmit pārdošanu».

Gadsimta sākumā toreizējā Maskavas (tagad Rīgas) iela rudenos un pavasaros, kā arī pēc lietusgāzēm bija tā izdangāta, ka rati grima līdz asim. Gar ielas malām bija izrakti grāvji, lai novadītu ūdeņus, pāri tiem pārlikti šķērskoki, kas bija noklāti ar dēļiem, lai kājām gājēji tiktu pāri grāvjiem. Un te nu gājējiem bieži vien gadījās ķibeles... (Sk. attēlu.)

Pēc 1935. gada tautas sējumu — mājlopu un tirdzniecības — rūpniecības skaitišanas materiāliem dzīvojamo ēku skaits bija 636. No tām mūra — 35, koka — 595, jauktas — 6, pie tam 576 bija vienstāva, 50 — divstāvu un vairākstāvu ēkas. Dzīvokļu kopskaits 979, no tiem 348 — istabas-virtuves, 341 — vienistabu, 182 — divistabu, 83 — trīsstāvu, 16 — četrstāvu, 3 — piecstāvu, 3 — sešstāvu un 4 dzīvokļi ar septiņām un vairāk istabām. 339 dzīvokļi bija ar elektrību, 7 ar centrālo apkuri un

10 — ar ūdensvadu.

Iedzīvotāju kopskaits — 3527, no tiem — 1640 vīrieši un 1887 sievietes. Pēc tautībām: 63,34 % latviešu, 27,81 % — ebreju, 5,64 % lielkrievi...

Pilsētā darbojās 272 rūpniecības iestādes. Gandrīz katrs ceturtais Līvānu iedzīvotājs bija mūrnieks vai būvgaldnieks, kuri pelnījās celtniecības darbos tuvākajā apkārtnē. Bija reģistrēta 301 tirdzniecības iestāde. Šo lielo skaitu galvenokārt sastādīja sikas bodītes, tējnicas un citi līdzīga veida iestādījumi. Pirmdienās un ceturtdienās bija nedēļas tirgi, bet 2. maijā, 11. oktobrī un 15. novembrī — gadatirgi.

1992. gada sākumā Līvānos dzīvoja 12080 iedzīvotāju. Par pilsētas iedzīvotāju nacionālo sastāvu rajona statistikas nodaļa ir dati tikai uz 1989. gadu, kad šeit dzīvoja 51,1 % latviešu, 39,5 % krievu, pārējie bija gan baltkrievi un poļi, gan ukraiņi un lietuvieši, gan ebreji un gruziņi, gan azerbaidžāni un moldāvi, gan kazahi un baškīri, gan vācieši un korejieši, gan... Šeit atliek tikai piebilst, ka šī gada sākumā rajonā kopumā iedzīvotāju nacionālais sastāvs nav tik raibs: 64,84 % latviešu, 29,94 % — krievu, 16,12 % — pārējo tautību iedzīvotāji.

Arī šodien Rīgas iela nosaka pilsētas seju ar savām valsts, sabiedriskajām un tirdzniecības iestādēm, ar vecajām dzīvojamām ēkām un jaunbūvēm. Vai, sašaurinoties un pat apstājoties lielražošanai, Līvānos atkal būs milzums mazo rūpniecības uzņēmumu un tirdzniecības iestāžu? Pēdējām ir tendence vairoties. Kāda būs pilsēta pēc astoņiem gadiem?

V. Romanovskis

Ražošana iet mazumā

Preiļu siera rūpnīcas galvenā ekonomiste V. Žihare apkopojusi rezultātus par uzņēmuma darbību šā gada pirmajā pusē. Par spīti dažāda veida grūtībām, tomēr iepirkta 19284 tonnas piena. Kaut gan tūlīt jāpiebilst, ka tas ir tikai 79 procenti no tā daudzuma, kas šajā pašā laikā bija sagādāts iepriekšējā gadā. Samazinājies arī šī produkta ievadums no citiem rajoniem — par 40 procentiem. Līdz ar to mazāk iegūts arī visu uzņēmumā

ražojamo produktu: sviesta 792 tonnas, mīnuss sastāda 328 tonnas, siera — 1215 tonnas, līdz iepriekšējā gada līmenim nesasniedzot 798 tonnas, piena cukura — 233 tonnas, kas par 123 tonnām mazāk.

Kopš šī gada janvāra tiek uzrādīta arī pirmās šķiras produkcija, tās iepirkuma cena no 3,05 rubļiem par kilogramu palielināta tikai līdz 8 rubļiem par kilogramu jūnijā.

A. RANCĀNS

Latvijas Republikas naudas reformas komitejas
1992. gada 6. jūlija

LĒMUMS NR. 2

«Par Latvijas rubļa kā vienīgā obligāti pieņemamā maksāšanas līdzekļa noteikšanu Latvijas Republikā»

1. Noteikt, ka, sākot ar 1992. gada 20. jūliju, Latvijas rublis kļūst par vienīgo obligāti pieņemamo (oficiālajā apgrozībā esošo) maksāšanas līdzekli Latvijas Republikas teritorijā.

2. Līdz 1992. gada 20. jūlijam (izņemot šī lēmuma 7. punktā norādītos gadījumus) visiem valsts un privātajiem uzņēmumiem, organizācijām, iestādēm un privātpersonām pieņemt visos maksājumos Latvijas Republikas teritorijā Latvijas un Krievijas rubļus bez jebkādiem ierobežojumiem kā līdzvērtīgu 1 : 1.

Sākot ar 1992. gada 13. jūliju, tirdzniecības un pakalpojumu iestādēm, norēķinoties ar pircējiem, atlikumu izmaksāt tikai Latvijas rubļos.

3. Sākot ar 1992. gada 20. jūliju, bankr ieskaitīšanai bijušajos rubļu kontos drīk pieņemt tikai Latvijas rubļus. Šos kontus turpmāk saukt par Latvijas rubļa kontiem. Visas izmaksas no šiem kontiem veikt tikai Latvijas rubļos.

Līdz 1992. gada 20. jūlijam pēc klienta lūguma no kontiem atļauts brīvi izmaksāt arī Krievijas rubļus.

4. Sākot ar 1992. gada 20. jūliju, Latvijas teritorijā visām fiziskajām un juridiskajām personām neatkarīgi no īpašuma formas un darbības veida obligāti jāpieņem Latvijas rublis kā maksāšanas līdzeklis. Šie nosacījumi pilnā mērā attiecas arī uz tām fiziskajām un juridiskajām personām, kuras līdz šim savu darbību veica brīvi konvertējamā valūtā. Ārzemju valūtas pieņemšana samaksai pēc brīva kursa arī turpmāk netiek ierobežota.

5. Sākot ar 1992. gada 20. jūliju, Krievijas rublis uzskatāms par ārzemju valūtu, kuru atļauts brīvi pirkt, pārdot un atvērt kontus saskaņā ar pastāvošo likumdošanu.

6. Sākot ar 1992. gada 20. jūliju, visām preču un pakalpojumu cenām jābūt izteiktām Latvijas rubļos un izliktām pircējiem redzamā vietā. Cenu izlikšana citās valūtās ir brīvprātīga lieta.

7. Sākot ar 1992. gada 15. jūliju, Latvijas Republikas Krājbanka drīkst pieņemt ieskaitīšanai iedzīvotāju noguldījumu bijušajos rubļu kontos tikai Latvijas rubļos. Līdz 1992. gada 20. jūlijam pēc klienta lūguma atļauts brīvi izmaksāt arī Krievijas rubļus.

8. Latvijas Bankai arī turpmāk mainīt Latvijas rubli pret Krievijas rubli Latvijas Bankas noteiktā kārtībā.

9. Norēķinu kārtībā ar Krievijas rubļa zonas valstīm, Igauniju un Lietuvu tiek noteikta uz savstarpēju vienošanos pamata.

10. Krievijas armijas kontingenta vajadzībām to apkalpojošās bankas Latvijas rubļus var iegādāties uz savstarpēja līguma pamata no Latvijas Bankas par Krievijas rubļiem pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa.

Latvijas Republikas Naudas reformas komitejas priekšsēdētājs, Latvijas Republikas Ministru Padomes priekšsēdētājs I. GODMANIS
Latvijas Republikas Naudas reformas komitejas loceklis:

Latvijas Bankas prezidents E. REPŠE
Latvijas Republikas Augstākās Padomes Ekonomikas komisijas priekšsēdētājs O. KEHRIS

F. Kemps

Gersikas karaļa valsts

(1943) *Pirmpublicējums*

3. turpinājums.

Sākums laikraksta 2. jūlija numurā

Topēc vel vairok saprūtama veiskupa Alberta politika iznycynot Gersiku un storpautyskos satiksmes smoguma pakutu porcelt uz jaunū Reigu. Gersikas Vysvolda stōvūklis te ir bejis ļūti gryuts: sovā sātā jam vajadzēja pījemt kaimiņu valdinīkus un leidza ar jim sprīst pret jō draugim un rodim, lītavišim.

Uz šū konferenci Gersikā, kai radzams, beja sanōkuši ari daži latgaļu kungi (seniores). Ti ir bejuši patstōveigi sovu cilšu vadeitōji, padūti Gersikas kēneņam. Var dūmōt, ka šymā sapulcē vysi kaimiņu kēneņi un kungi gribeja nūskaidrōt un izlemt kai sovu nūdavu un terdzeibas vaicojumus, tai ari nūteikt sovu valsteibu rūbežas.

Sapulces daleibnīki sprīde un streidejōs ilgu laiku. Vīnā dinā dūmas beja tik stypri dalejušōs, ka veiskups un Polockas kēneņš jau beja uzstōdejuši vīns pret utru sovus karaspākus. Bet golā vīnojos un nūslēdze mīru.

Ūtrais vōcišu uzbrukums Gersikai

Par ūtru uzbrukumu Gersikai tej pat Livonijas kronika tai stōsta:

«Pa tū laiku Kūkneses bruninīki Meinhardis, Johans un Jordans leidza ar cytim apsyudzeja Gersikas karali Vysvoldu par tū, ka jis jau vairōkus godus napasārōda pi veiskupa, sova tāva, pēc tō, kod beja sajēmis nu jō sovu kēnesti, bet atbolsta lītavišus ar padūmu un paleidzeibu kotrā laikā. Un bīžok aicynoja jū un praseja gondarejumu. Tū jis nimoz naivaroja un nagoja, ni atbildi kaidu syuteja. Un jī, dabojūši vyspyrms veiskupa pikrišonu, sasapulcejuši kūpā ar sovīm kolpim un lātvišim un laidēs pa Daugovu uz augšu ar vysim sovejim. Un kod jis tyvojōs Gersikas pilei, sagyva nazkaidu krīvu, kuru sasējuši vylka sev leidza uz pili. Jis pyrmais pōrkōpe par grōvi, kai beja pisaceits, un runōja ar sorgu, tī pa vīnam gōja jam pakaļ. Un sorgs dūmōja, ka atnōk sovi pilsōni, kuri beja aizgōjuši. Un jī devēs uz augšu pa vīnam koleidz sasnēdze apcītynōjuma aizsorga sīnu. Un jī sanōce vysi kūpā un apsorgōja pili vysapleik apcītynōjumam un naļōve nīvīnam nu krīvim izīt nu piles, koleidz īraudzeja dīnas gaismu. Un kod gaisma ause, jī gōja pili un laupeja vysu, kas tur beja, un sajēme daudzus vangeibā un atļōve cytim ar bēgšonu glōbtīs. Un jī pajēme daudzī laupejumu, atsagrīze sātā un sadaleja sovā storpā, kū beja atnasuši.»

Šis uzbrukums Gersikai nūtyka 1217. godā un Reigas veiskupa valdeišonas sešpadsmytajā godā. Nu šō stōstejuma var redzēt, ka Vysvolds nimoz nagribeja pildeit uzspīstū jam leigumu ar Reigas

veiskupu. Kūknese pa šim godim jau beja tik stypra un labi apbrūnōta, ka jōs karaspāks vīns pats īsalauze Gersikā un tū izpusteja. Par Gersikas pilsātu un par bazneicom nateik minets. Laikam pilsāta pēc pyrmōs graušonas nabeja paspējuse izabyuvet un Vysvolds beja atjaunojis tikai vīnu pili ar apcītynōjumim. Par pošu kēneņu ari nav nikō minets. Varbyut vōciši Kūknesē beja nūvārojuši laiku, kod kēneņš ar sovu karaspāku beja prūjom kaidā kara gōjīnī. Tōdel uzbrucejim tik vīgli beja pili ījemt un apgrobt.

Tymā pat godā (1217.) nu Kūkneses vōciši ir darejuši vėl vīnu uzbrukumu Gersikai. Kronika šū nūtykumu tai aproksta:

«Ari Meinhardis nu Kūkneses ar sovīm kara bīdrim otkon salaseja karaspāku pret Gersikas kēneņu Vysvoldu. Un Vysvolds dzērdeja par tū un syuteja syutņus pi lītavišim, tī atgōja un gaideja aiz Daugovas; un tī, kuri beja ar Meinhardu, nikō nazynōja par jim, tī atgōja un ījeme Gersiku un pajēme daudz monta un zyrigus un lūpus. Un lītaviši pasarōdeja Daugovas ūtrā krostā un lyudze atdzeit jim kudžas, lai jī varatu nōkt pi tīm un atjaunōt mīru. Tī sovā vīnkōršeibā par daudzī ticeja jūs vilteigim vōrdim un pōrsyuteja jim kudžas, un tyulen lītaviši pōrsacēle, un vīni pōrvede itrus un jim gōja pakaļ cyti. Beidzūt vyss karaspāks metēs Daugovā un sōka maut da jim. Kod bruninīki redzeja jūs daudzumu un beidos gaideit sadursmi ar jim, daži nu tīm laides uz leju pa Daugovu un vasali atsagrīze Kūknesē; cytim, kuri kūpā ar latgalim atsakōpe pa ceļu, nu mugoras uzbruka lītaviši un, radzādami sovu mozū skaitu, pasagrīze bēgt. Un ceinejōs bruninīki Meinhardis, Johans un Jordans un, navarādami turetīs pretim tik lelām karaspākam, jī beidzūt tyka nusysti un krita. Un dzērdeja tū veiskups un reidzōni un bādōjōs par jim un saceja: »Kaidi drūšinīki krita karā, un pazuda kara īrūči!«

Ūtrais uzbrukums, kurs ir bejis gata-vots ar lelu karaspāku, kai radzams, vōcišim nav izadevis, jo Vysvolds ir bejis uzmaneigs un aiz laika saucis paleigā sovus draugus un rodus lītavišus. Latgali šūreiz nav turejušis pi vōcišim leidz golam, sōkuši bēgt un trejim slovonim bruninīkim beja jokreit nu Vysvolda karaveiru rūkas.

Te varātu pavaicot, kōdel Vysvolds naizlītoja gadejumu un nauzbruka tyulen Kūkneses pilei, kura pēc treju bruninīku krisšonas taču beja palykuse bez vodūnim un laikam bez lelōka karaspāka. Kūkneses bruninīki tik daudz dareja namīra Gersikai un pastōveigi tū apdraudeja. Gryutūs breižūs jis sauce paleigā ari lītavišus, kas vōcišim stypri napatyka, jo Vysvolds mīra leigumā ar

Reigu beja sūlejis ar lītavišim pōrtraukt vysus sakarus un draudzeibu.

Tai Gersika vėl pastōv breiva, naatka-reiga valsts. Vysvolds, pateicūt lītavišu paleidzeibai, vėl turis sovōs pozicijōs, kod cytōs vītōs veiskupa vara izaplota Latvijas zemē un vīteji cilšu vacoki (seniores) pamazom pasādūd vōcišu militāram pōrspēkam un veiklai diplomatijai.

Reigas veiskups volda Livonijā jau divdesmit septeitu godu, jam jau picas veiskupijas nudybynōtas un padūtas livu, latvišu un igauņu zemēs. Vīneigi Latgales Vysvolds Gersikā vėl nav pasadevis. Un šei puskrīsteigō, puspogōņu valsts ir kai sōls acīs Reigas un Livonijas kungim.

Gersikas valsti un jōs kēneņu pret vōcišu uzbrukumim aizstōv nu vīnas puses Lītova, nu ūtras Polocka. Lītova ir skaidrō pogonu valsts, Polocka teiri krīsteigō, bet Gersika ījem vīdeju stōvukli: karalis Vysvolds, jo saime un pastōveigais karaspāks ir krīsteiti, bet tautas lelōkō daļa vėl pogoniska.

1225. godā Reigas veiskups syuteja sovu syutni uz Romu ar specialu ziņojumu par krīsteigōs lītas stōvukli jō valstī (Livonijā) un lyudze syuteit uz Reigu apostoliskō krāsla legatu, apsavērt Livonijas bazneicas valsts dzeivi. Un svātājs lāvs bez kavešonas syuteja uz Reigu Modenas veiskupu Vilhelmu, Romas kurijas kancleru.

Modenas veiskups atnōce Reigā ar lelu svītu un daudzīm peregrīnim. Reigā legatu satyka ar lelom svīneibom; legats beja poša svātō tāva vītnīks, kuram vyssa krīsteigō Livonija beja padūta ar vysīm veiskupim un bruninīkim, jo Livonija beja bazneicas valsteiba, padūta to laika Vōcijas imperijai.

Kronika pi šō gadejuma storp cytu tai stōsta:

«Un jis pats (svātō tāva legats) prīcojōs un slaveja Jezu Kristu, jo jis atroda Dīva veina dōrzu, kurs tik teicami beja staitets, un bazneicu, kas ar daudzī ticeigu asni slacynōta, tik lelu un tik plaši izplateitu, ka jei sovus zorus izstīpe desmit dīnu gōjīņam leidz pošai Revelei voi izaplateja pa cytu ceļu leidz Opskovai, voi gar Daugovu leidz pošai Gersikai otkon tik pat dīnu gōjīņam, un kurai jau beja picas dažaidas veiskupijas ar sovīm veiskupim. Un jis syuteja tyulen sovus syutņus uz Romas kuriju, aprakstejis svātām tāvam lītas eistū stōvukli.»

Nu šō stōstejuma radzams, ka 1225. godā veiskupa vara un jō Livonijas valsts rūbeži uz austrumim beidzās pi Gersikas valsts rūbežim, bet zīmēļus stīpēs leidz Opskovas (Pleskovas) republikas rūbežim.

Modenas veiskups, sv. tāva specialais delegats, atgōja uz Livoniju izdareit pyhnu apskotu šai bazneicas valstei un izšķērt daudzūs streidus un nasaskaņas, kaidas beja izacalušas storp Reigas veiskupu un bruninīku ordenu, tai ari izklauseit vīteju tautu dažaidās syudzeibas. Legats sōka apceļot Livonijas valsti.

Turpmāk vėl

Bagātie raud. Arī Veronika Kastro

— Droši vien esmu dzimusi zem laimīgas zvaigznes. Viss, ko esmu iecerējusi, allaž ir piepildījies. Esmu guvusi no dzīves visu — slavu, naudu, atzinību un publikas mīlestību, darbu, kuru dievinu un kuram esmu gatava atdot 24 stundas diennaktī, divus lielus dēlus, ar kuriem es lepojos, jo viņos ir manas cerības, mana nākotne, — saka Meksikā vispopulārākā kino, teātra un TV aktrise **VERONIKA KASTRO**.

Latīņamerikā viņu pazīst ne tikai kā apmēram 20 TV seriālu un gandrīz tikpat daudz kinofilmu varoni, bet arī kā dziedātāju (viņa ierakstījusi vairāk nekā 10 lielo disku, un kā populāru TV pārraižu vadītāju (pēdējā čempionāta laikā viņa pat komentēja batālijas uz jaļā futbola laukuma), gan kā pazīstamu producenti (viņai ir sava teledzija ar koncertzāli, no kurienes tiek translētas populāras nakts izklaides programmas), gan kā starptautisku pasākumu organizētāju (šobrīd viņa gatavo grandiozu visu kontinentu zvaigžņu hitparādi, kas vēltā Amerikas atklāšanas 500. gadadienai).

— Vienīgais, kur nav nācis izmēģināt savus spēkus, ir politika, — nopūšas Veronika. — Pēc profesijas es esmu diplomāte, starptautisko tiesību speciāliste, esmu beigusi Meksikas Nacionālās universitātes Starptautisko tiesību fakultāti. Es nezaudēju cerības kādreiz aizbraukt uz Maskavu Meksikas sūtņa rangā. Un kāpēc gan ne? Bijuši taču aktieri ministri, aktieri prezidenti. Politika ir tāds pats teātris, tikai par skatuvi tai kalpo visa pasaule.

Šī gada oktobrī Veronikai Judītei Sainai Kastro — tāds ir viņas pilnais vārds — apritēs 40 gadu. 25 no tiem atdoti radošajai darbībai. Viņas debija notika 1967. gadā televīzijā, kad viņa tēloja nelielu lomu komēdijā «Operācija ha — ha». Pēc tam viņa nodarbojās ar televīzijas reklāmu (reklamēja dezodorantus), strādāja par fotomodeli un reiz pat nofotografējās uz žurnāla «Cabale-ro» («Pleyboy» meksikāņu variants) kaila, precīzāk sakot, puskaila — līdz jostasvietai.

— Nē, es nebūt nekaunos par to, — apsteidzot manu jautājumu, saka Veronika.

— Man toreiz bija satriecoša figūra. Ja man būtu izdevies saglabāt tādu līdz 40 gadiem, es būtu turpinājusi filmēties bez apgrēba. Mākslā, lai noturētos uz slavas

viļņa, laiku pa laikam nepieciešami skandāli.

— Jūs esat divu dēlu māte, bet tā arī ne reizi neesat precējusies. Kā pie jums mēdz teikt, vientuļā māte. Vai tiešām jums dzīvē ne reizi nav nācies sastapt savu lielo mīlestību vai arī jūs esat principiāla laulību pretiniece?

— Es esmu tik ļoti aizņemta darbā, kas prasa 14 — 16 stundas dienā, ka vīram gluži vienkārši man nav ne laika, ne spēka. Par mani pat mēdz teikt, ka esmu salaulājusies ar savu darbu, ar savu profesiju. Mīlestība vispār man nav nekad bijusi pirmajā vietā. Nav daudz vīriešu, kas spētu ar to samierināties. Lūk, kāpēc pielūdzēju man vienmēr bijis ļoti daudz, bet precību piedāvājumu — gandrīz nemaz. Daudzi vīrieši baidījās no manis, nevēloties atrasties manas slavas ēnā. Citi izmantoja mani un manu vārdu savtīgos mērķos, lai vairotu sev *publicity*. Liela mīlestība bieži vien izrādījās liels aprēķins... Trešie savukārt zaudēja pacietību gaidot.

Bet ceturtie... Pirmais dēls Kristians man piedzima 17 gadu vecumā. Viņa tēvs, arī aktieris, šo gadu laikā pat nav mēģinājis likties ar savu dēlu. Es pateicos Dievam, ka viņš nekļuva par manu vīru...

Veronikas pēdējais romāns ar jauno aktieri Omaru Fjero, ar kuru viņa kopā filmējās televīzijas novelē «Lai dievi maksā!», ilga vairāk nekā trīs gadus un visās niansēs tika apspriests meksikāņu presē. Draugi jau sāka mēļot, ka visbeidzot solījums neprecēties, ko devusi Veronika, drīz tiks pārkāpts. Arī pati Veronika teicās sarīkot trokšņainas dzīres un pat dzemdēt no Omara meitu. Taču pirms mēneša pēc vētraina strīdīņa miļotie sarāva visas saites, un Veronika apņēmās vairs nekad neļauties šādam piedzīvojuma, lai neciestu viņas darbs.

— Tā ir pārāk liela greznība, galvenais manā dzīvē ir mani bērni, — viņa noteikti pavēstīja.

Veronika dzīvo kopā ar māti un četrām māsām un brāļiem vienā lielā draudzīgā ģimenē, kurā šobrīd ar visiem bērniem, krustbērniem un mazbērniem ir 24 cilvēki. Un gandrīz visi viņi strādā Veronikas labā. Māsa Beatrise savai vecākajai māsai modelē tērpus, ko viņai nākas bieži mainīt. Vīens no brāļiem pārziņa viņas finanses, otrs ir viņas pro-

grammu galvenais administrators. Uz mātes plecīem gulst bērnu un mazbērnu audzināšana, visa mājas dzīve.

Katru gadu Veronika veido nakts izklaides TV programmu sēriju, kurās uzstājas gan kā vadītāja, gan filmējas divās, trijās novelēs. Tas arī atnes viņai milzīgu popularitāti ne tikai Meksikā, bet arī citās pasaules valstīs. Simtsēriju televīzijas romāns «Bagātie arī raud» bija viens no pirmajiem aktrises darbiem: tas tika uzņemts pirms 13 gadiem un apstaiģājis daudz valstu zilos ekrānos — lielākajā daļā Dienvidamerikas, Itālijā, Ķīnā, pat Vatikānā.

Romas pāvestam Pāvilam II meksikāņu telepopeja tā iepatikās, ka viņš pagodināja galvenās lomas tēlotāju ar audienci, paziņojot, ka nekad dzīvē nav saticis apburošāku sievieti par Veroniku Kastro.

— Jūs šobrīd esat viena no bagātākajām Meksikas sievietēm. Vai jums arī gadās kāda iemesla pēc raudāt?

— Raudu tāpat kā visi cilvēki. Kad nomirst tuvinieki, kad slimo bērni, kad aiziet mīlestība. Dažkārt raudu aiz bezspēcības, kaut gan pēc dabas nebūt ne esmu vājš cilvēks.

Lūk, nesen braucu ar mašīnu no mājām uz studiju. Pati sēdēju pie stūres. Pie krustojuma mašīnai klāt piebrauca divi ar motocikliem, daudzja pa sānu stiliem un, piedraudot ar pistoli, atņēma man somu ar naudu un dokumentiem. Un tas notika gaišā dienas laikā pilsētas centrā! Acimredzot, bija man sekojuši, redzēja, ka es iznācu no bankas. Man skaidrā naudā bija apmēram 50 000 dolāru, vēl dažādi čeki un kredītkartes.

Es sēdēju mašīnā un raudāju. Nē, ne jau tādēļ, ka naudas bija zēl. Ja neļaujas slinkumam, naudu vienmēr var nopelnīt. Raudāju no savas bezspēcības apziņas, no tā, ka neviens nesteidzās palīgā, ka nācās būt pašai par savas slavas upuri.

Atklāti runājot, es nemaz tā isti izraudāties nedrīkstu. Aktrisei asaras ir nepieļaujama greznība. Publika vienmēr grib redzēt mani skaistu un jaunu, smaidošu un laimīgu. Tāda es arī cenšos būt.

Tiklīdz es jūtīšu, ka sāku uzdot, nekavējoties aiziešu. Pati. Bez jebkādiem mājieniem. Mākslā, tāpat kā mīlestībā, jāprot aiziet no skatuves laikus...

I. Vasiļkova
No avīzes «Kultura»

ZEMESSARGU ŠTĀBĀ

35. bataljona operatīvās darbības žurnālā nesen parādījās ieraksts par līdzdalību meža ugunsgrēka likvidēšanā Nicgales masīvā netālu no Serguntas. Tūlīt pēc signāla saņemšanas uz turieni izbrauca operatīvā grupa no štāba darbiniekiem. Viņiem izdevās noslāpēt liesmas un lokalizēt šo uguns-

grēku. Tad turpinājās darbs atsevišķu degšanas vietu likvidēšanā. Divas dienas te dežurēja zemessargu grupa, lai uzmanītu aizdomīgo rajonu. Tomēr, kad dežūras bija izbeigtas, pēc kāda laika atklājās, ka uguns viltīgi bija paslēpusies kūdrājā. Šoreiz štābistiem palīgā devās jau vairāki brīvprātī-

gie. Pielietojot ūdeni, uguns perēklis likvidēts galīgi.

Par aktīvu līdzdalību dažādos bataljona pasākumos grupa zemessargu ar bataljona komandiera B. Kivlenieka pavēli apbalvota ar nelielām naudas prēmijām.

Turpmāk Preiļu 35. zemessargu bataljons ietilps 3. brigādes sastāvā, kuras

štābs atrodas Rēzeknē. Brigādi komandē J. Krēslinš. Jau saņemta attiecīga pavēle par nepieciešamo pasākumu veikšanu. Šajā brigādē kopā ar mūsu zemessargiem būs arī Krāslavas, Ludzas, Daugavpils, Jēkabpils un Rēzeknes rajona bataljoni.

A. Rancāns

Televīzijas programma

Otrdiena, 14. jūlijs

LATVIJAS TV I

18.00 Ziņas. 18.15 Populāras mūzikas koncerts. 18.55 Vizīte. 19.15 Lūdzu vārdu. 20.00 Multiplikācijas filma «Baltais kamieļens». 20.30 Panorāma. 21.15 Kinovakars. 23.30 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

17.00 CNN ziņu apskats. 18.00 Ziņas (krievu val.).

OSTANKINAS TV

18.15 «Bagātie arī raud». 19.00 Tēma. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Mākslas filmas «Dzīvoklis» 1. sēr. 21.20 Pieci apļi. 21.55 Mākslas filma «Nolaupītais zelts».

Trešdiena, 15. jūlijs

LATVIJAS TV I

9.00 Vizīte. 9.30 Kinovakars. 18.00 Ziņas. 18.15 Muzicē I. Galante un Latvijas Valsts Nacionālās operas kamerorķestris. 18.45 Brīvais mikrofonis. 19.35 Soli pa solim. 20.00 Kraukļa krājumi. 20.30 Panorāma. 21.10 Mākslas pasaulē. 22.15 «Lifta» gada profilakse. 2. raidījums. 23.05 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

17.00 CNN ziņu apskats. OSTANKINAS TV 18.00 «Bagātie arī raud». 18.45 Sočos pastāsūti notikumi. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Mākslas filmas «Dzīvoklis» 2. sērija. 21.10 Melnā kaste. 21.50 Privātdetektīva piedzīvojumi. Mākslas filma «Nuncija vizīte» (Ungārija).

LATVIJAS TV II

23.00 Ziņas (krievu val.).

Ceturtdiena, 16. jūlijs

LATVIJAS TV I

11.55 «Piazza virtuale». 18.00 Ziņas. 18.15 I. Kalniņa dziesmas dzied Tautas koris «Daile». 18.45 Dokumentālā filma «Revolūcija Čehoslovākijā». 19.25 Portretskice. Normunds Šnē. 20.00 Multiplikācijas filma «Karlsons atgriezies». 20.30 Panorāma. 21.10 «Meklējot kapteini Grantu». 6. sēr. 22.20 Ēriks Kigelis — rudens veju muzikants. 23.50 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

17.00 CNN ziņu apskats. OSTANKINAS TV 18.05 «Bagātie arī raud». 18.50 L. Markovs. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Mākslas filmas «Dzīvoklis» 3. sērija. 21.05 Rāda studija «Politika». 21.35 Fernāta. 21.55 Privātdetektīva piedzīvojumi. Ungārijas TV mākslas filma.

LATVIJAS TV II

23.00 Ziņas (krievu val.).

KRIEVIJAS TV

18.00 Krievijas parlamenta vēstnesis. 18.15. Mohikāni. Oļegs Basilašvili. 18.45 Spēlē G. Krēmers. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētī katru dienu. 19.30 Mākslas filma «Nodevība» no kriminālseriāla «Sanfrancisko ielas». 20.20 Literārie dialogi. 21.00 Logs uz Krieviju. 22.00 Vēstis. 22.20 Krievijas Konstitucionālās tiesas zālē. 22.35 «Zelta Ostaps». Viskrievijas satūras un humora konkurss. 22.50 Fortūna. A. Buinova šovprogramma.

KRIEVIJAS TV

7.00 Vēstis. 7.24 Lietišķu cilvēku laiks. 7.55 Mazas pilsētas — lielas problēmas. 9.25 Studija «Rost». 8.55 Par grāmatām. 9.10 «Vakara salons» rīta parraidē. 11.10 Zemniecības jautājums. 11.30 Mākslas filma «Kraukļi». 13.00 Vēstis. 15.00 Par biznesu un sevi. 15.30 Ārkārtējs notikums. 15.55 Kristīgā programma. 16.25 Ziņas bērniem. 16.40 Informatīvi komerciāla programma. 16.55 TV apskats «Tākie Austrumi». 17.40 Ar skatienu pret Krieviju. 17.55 Dokumentālā filma «Kā attīstīt biznesu». 19.00 Vēstis. 19.20 Svētī katru dienu. 19.30 TV spēle «Logo». 19.33 Festivāls «Sarkanais laukums aicina...». 22.00 Vēstis. 22.20 Krievijas Konstitucionālās tiesas zālē. 23.05 Nieciņi.

KRIEVIJAS TV

7.00 Vēstis. 7.20 Lietišķu cilvēku rīks. 7.50 Trīs loki. 8.35 Vaļasbrīdis. 8.50 Mākslas filma «Nukas piedzīvojumi». 10.05 Multiplikācijas filma «Tahirs un Zuhra». 10.25 Piligrims. 11.10 Zemniecības jautājums. 11.30 Mākslas filma «Pavasara iesaukums». 13.00 Vēstis. 15.00 Dokumentālā panorāma. 16.00 Krievija un pasaule. 16.30 Ziņas bērniem. 16.45 Informatīvi komerciāla programma. 17.00 Bizness un politika. 18.00 Krievijas parlamenta vēstnesis. 18.15 Studija «Nota Bene». 19.00 Vēstis. 19.20 Svētī katru dienu. 19.30 ASV mākslas filma «Ak, kāda mīlestība!». 20.20 Cirks. Muļķu maratons. 20.30 Auto un motospēļu pasaulē. 21.00 Piektais ritenis. 22.00 Vēstis. 22.20 Krievijas Konstitucionālās tiesas zālē. 22.35 Piektais ritenis.

Cienījamie lauku iedzīvotāji!

Apdrošināšanas akciju sabiedrība «Dukāts» veic visa veida kustāmā un nekustāmā īpašuma, mājlopu un sējumu apdrošināšanu.

Visi līdzekļi, kuri netiks izlietoti tiešajām apdrošināšanas izmaksām, paliks Latvijas lauksaimniecības rīcībā un tiks novirzīti tās attīstībai investīciju un kredītu veidā. Zemas apdrošināšanas maksājumu likmes.

Piedāvājam apdrošināšanas maksājumu likmes procentos un rubļos no apdrošināšanas summas:

1. PAMATLĪDZEKĻI:

- a) lopkopības ēkas un dzīvojamās mājas — 0,175 %, 1,75 rbļ. no 1000 rbļ.
- b) šķūņi, klētis, pirtis — 0,6 %, 6 rbļ. no 1000 rbļ.
- c) kravas automašīnas, traktori — 0,8 %, 8 rbļ. no 1000 rbļ.
- d) lauksaimniecības inventārs — 0,1 %, 1 rbļ. no 1000 rbļ.

2. VIEGLAIS AUTOTRANSPORTS LAUKOS — 1,8 %, 18 rbļ. no 1000 rbļ.

Ja ir apdrošināta mājas manta, tad vieglās automašīnas bagāža ir apdrošināta 4 % apmērā no mājas mantas vērtības.

3. MĀJAS MANTA — 0,5 %, 5 rbļ. no 1000 rbļ.

4. MĀJLOPI:

1. variants — ugunsgrēks, zibens spēriens, ūdens plūdi, infekcijas slimības, zvēru un suņu uzbrukums, elektriskās strāvas iedarbība, transporta līdzekļu aizbraukšana, nozagšana

- liellopi, aitas — 0,4 %, 4 rbļ. no 1000 rbļ.
- cūkas — 0,3 %, 3 rbļ. no 1000 rbļ.
- zirgi — 0,6 %, 6 rbļ. no 1000 rbļ.

2. variants — 1. variants + jebkura slimība, saules dūriens, nosmakšana, nosalšana, noslikšana, noindēšana, indīgs kodiens

- liellopi, zirgi — 3,5 %, 35 rbļ. no 1000 rbļ.
- cūkas — 2,5 %, 25 rbļ. no 1000 rbļ.
- aitas — 3%, 30 rbļ. no 1000 rbļ.

5. ZEMNIEKU SAIMNIECĪBĀM, APDROŠINOT VISUS PAMATLĪDZEKĻUS (IZŅEMOT MĀJLOPUS), — 0,1 %, 1 rbļ. no 1000 rbļ.

Klients ir tiesīgs noteikt apdrošināšanas summas un veidu. Apdrošināšanas maksājumu var iemaksāt trijos termiņos. Līgums stājas spēkā nākamajā dienā pēc līgumā noteiktā termiņa iemaksātā maksājuma. Ja klients ir apdrošinājis savu mantu citās firmās, kur viņam bijušas atlaides, tad slēdzot līgumu ar a/s «Dukāts», šīs atlaides saglabājas.

Kļūstot šodien par mūsu klientu, jūs sev nodrošiniet rītdienu!

MŪSU ADRESE: Preiļos, A.Paulāna ielā 3a, 13. kabinets, tālr. 22562. Apdrošināšanas akciju sabiedrības «Dukāts» Preiļu rajona nodaļa.

Pārdod

- VAZ - 21063 avārijas stāvoklī. Tel. 43911;
- trīsfāzu elektroskaitītājus 10A; 15A. Tel. 21169;
- bullīti. Tālr. 44922;
- motorzāģi «Husqvarna» par 350\$, 4 mm finieri. Tālr. 22859 no 8 līdz 9;
- teli un trešās laktācijas govī Upmaias ciemā «Čukuros». Priedīte;
- jaunus kultivatorus K - 2,2 un K - 2,8, vienrindas kartupeļu racēju (tūpums degvielai 1 kubikmetrs). Zvanīt 12249;
- kuili un teles. Vecums telēm 1 gads 6 mēn. un 1 gads 3 mēn. Zvanīt 65061;
- govī. Tel. 50425;
- sienu. Tel. Līvāni 41389;
- motociklu ČZ-350. Tel. 56703.

Maina

- divistabu dzīvokli bez ērtībām Preiļos pret labiekārtotu dzīvokli. Zvanīt 23787;
- divistabu dzīvokli (malkas apkure, ūdensvads, kanalizācija) Aglonā pret dzīvokli Preiļos. Irmiekam jāstrādā Aglonas ģimnāzijā. Tel. 22117 darba laikā. Viktoram.

Iznomā

- noliktavas un auto GAZ - 52 (furgons) Līvānos. Tel. 43393, 42339.

VALSTS VIŠĶU LAUKSAIMNIECĪBAS TEHNĪKUMS

turpina audzēkņu uzņemšanu ar 9 - gadīgo izglītību 1992./93. m. g. bez iestājekāmēniem, ar apmācības laiku 3 gadi un 10 mēneši, latviešu un krievu plūsmās šādās specialitātēs:

1. Lauksaimniecības produkcijas ražošana ar specializāciju lauksaimniecības mehanizācijā.
2. Lauksaimniecības produkcijas ražošana ar specializāciju dārzkopībā.
3. Lauku māju saimniecība (apmācības laiks 2 gadi 10 mēneši).

Visās specialitātēs ir iespēja iegūt autovadītāja un traktorista tiesības, padziļināti apgūt lopkopību, agronomijas pamatus un saimniekošanas mācību darbam valsts un zemnieku saimniecībās. Apmācības laikā zēni iegūst iemaņas amatniecībā un būvniecībā, meitenes — ēdienu gatavošanā un rokdarbos.

Dokumentus pieņem līdz 1992. gada 1. augustam.

Mūsu adrese: 228437, Daugavpils rajons, p. n. Višķi - I, Valsts Višķu lauksaimniecības tehnikuma mācību daļa.

Izziņas pa tālruni 72388 vai 72135.

UPJU MAZIZMĒRA KUĢU INSPEKCIJA

reģistrē laivas Preiļos
katra mēneša 17.,
bet Līvānos 20. datumā pilsētu
padomju telpās.

Izsakām visdziļāko pateicību rajona TDP valdei, Turku pagasta tautas deputātiem, kolēģiem darbā, radiem, kaimiņiem un draugiem, kuri piedalījās un sēroja mums līdzī, mūsu mīļotā Ivāra Vilcāna izvadīšanā pēdējā gaitā.

SIEVA, BĒRNI UN MAZDĒLS.

**Apdrošināšanas akciju sabiedrības «Dukāts»
Preiļu rajona nodaļai
vajadzīgi aģenti — taksatori darbam Silajāņu, Stabulnieku,
Galēnu, Riebiņu, Silūkalna, Saunas, Rožupes un Turku
pagastos.**

Pieteikties personīgi Preiļos A.Paulāna ielā 3a, 13. kabinetā.
Tālr. 22562.

Tu esi vienvienīga,
Kas vienreiz tik var būt,
Tu aiziedama paliec,
Kā gaismu tevi jūt.

Izsakām līdzjūtību Trofimam
Timofejevam no MĀTES uz mūžu
atvadoties.

MRZS «Jaunaglona» kolektīvs

Gan sāpju dienas, gan saules rīts —
It viss tiek klusi zemē līts.

Izsakām līdzjūtību Jāņa Stupāna
piederīgajiem, no VIŅA uz mūžu
atvadoties.

Paju sabiedrības «Rožupe» kolektīvs

Kam tu skāri jaunu audzi,
Nežēlīgais rīta vējš?
Vai tev trūka sausu koku,
Lielu mežu retinot?

Dalām zaudējuma smagumu ar
Valentīnu Ščedrovu, BRĀLĪ traģiski
zaudējot.

Preiļu policijas iecirkņa kolektīvs

Vien paliek mīlestība lava
Kā sāpju un kā laimes mērs.

Skumju brīdī esam kopā ar Annu
Kurcišu, MĀMIŅU smiltājā guldot.
Līvānu 1. vidusskolas skolotāji

Komercfirma "WINGS" pieņem

krāsaino metālu lūžņus pēc adreses: Līvānos, Rīgas ielā 251.
Tel. Līvānos 44996, Jekabpili 31351.

Pieņem no 9.00 līdz 17.00. Brīvdienas - sestdiena, svētdiena.

FIRMA

IEPĒRK

- krāsainos metālus,
 - realizē zemāk par tirgus cenām automašīnas AVIA.
- Interesēties: Rīgā, Vesetas ielā
9. Tālr. 378488. Faks 375826.

FIRMA

IEPĒRK

krāsainos metālus,
to atlikumus
un lūžņus.

Telefons Rīgā 378488
no plkst. 9 līdz 18.

NOVADNIEKS

IZDOD PREIĻU RAJONA PĀRVĒLDĪBAS UZNĒMUMS «NOVADNIEKS»

ADRESE: 228250, Preiļos, Aglonas ielā 1.
PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169

REDAKTORS

PĒTERIS PĪZELIS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Reģistrācijas apliecība № 0091.

Sludinājumus pieņem uzņēmuma grāmatvedībā no plkst. 10.00 līdz 12.00 un no plkst. 14.00 līdz 17.00. ☎ 22305.

Iespiests valsts uzņēmumā «Daugavpils tipogrāfija» Daugavpilī, Valkas ielā 1.
Ofsetiespiedums. I iespaidloksne.

Pas. 1020

Metiens 6192 eksemplāri.